

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการของกทม.
ฝั่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020

วิธีปฏิบัติงาน

(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม

หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001 จำนวนหน้าทั้งหมด 6 หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน		25 เม.ย. 2556
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	A	26 เม.ย. 2556
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	*	26 เม.ย. 2556

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

FM-DCC01-003:Rev.00
เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. ส่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 มิ.ย. 2556	หน้า 1/6
เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม			

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ที่มารับบริการในหน่วยไตเทียมได้รับการบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ปลอดภัย

2. ขอบเขต

ครอบคลุมถึงผู้ป่วยไตวายทุกราย และผู้รับบริการอื่น ๆ ที่เข้ามาใช้บริการรักษาพยาบาล ในหน่วยไตเทียม โรงพยาบาลราชพิพัฒน์

3. นิยามศัพท์

3.1 ผู้ป่วยไตวาย หมายถึง ผู้ป่วยที่ไตสูญเสียหน้าที่เฉียบพลันหรืออย่างถาวร

3.2 ผู้มารับบริการ หมายถึง ผู้ที่มาติดต่ออื่นๆ ซึ่งไม่ใช่การตรวจรักษา เช่น ขอใบรับรองแพทย์ สอบถามอาการผู้ป่วย จอควิฟอกเลือด ฯลฯ

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.1 แพทย์ มีหน้าที่

4.1.1 ประเมินอาการ ชักประวัติ ตรวจร่างกาย

4.1.2 วินิจฉัยโรค

4.1.3 วางแผนการรักษา สั่งการรักษา

4.1.4 บันทึกผลการตรวจร่างกาย การวินิจฉัยโรค การรักษาลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

4.1.5 ช่วยฟื้นคืนชีพ ในกรณีที่ผู้ป่วยมีภาวะหัวใจหยุดเต้น

4.1.6 ออกใบรับรองแพทย์ หนังสือส่งตัวไปรักษาต่อ ออกหนังสือรับรองการตาย

4.2 พยาบาลวิชาชีพ มีหน้าที่

4.2.1 เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์เวชภัณฑ์ต่างๆ ให้มีเพียงพอ และพร้อมใช้งาน

4.2.2 ประเมินอาการ วางแผนการพยาบาล ภายใต้อาการพยาบาลวิชาชีพ

4.2.3 รายงานอายุรแพทย์ อายุรแพทย์โรคไต ในกรณีที่ผู้ป่วยมีปัจจัยเสี่ยงหรืออาการผิดปกติ

4.2.4 ให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งผู้ป่วยไตวายเฉียบพลัน และไตวายเรื้อรัง

4.2.5 ดูแลความสะดวกสบายทั่วไปของผู้ป่วย

4.2.6 ลงบันทึกข้อมูลทางการพยาบาลในบันทึกต่าง ๆ

4.2.7 ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงพยาบาล

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ตั้งกรุงธนใต้ ภายใปี 2020

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 26 มิ.ย. 2556

หน้า
2/6

เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม

4.2.8 ล้างเครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น ตัวกรองเลือด เครื่องไตเทียม และฆ่าทำลายเชื้อเพื่อนำมาใช้ซ้ำ

4.2.9 ดูแลควบคุมการแพร่กระจายเชื้อในหน่วยงานตามหลักการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ

ในโรงพยาบาล

4.2.10 ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและญาติ

4.3 ผู้ช่วยเหลือคนไข้ มีหน้าที่

4.3.1 วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ การหายใจ และความดันโลหิต ภายใต้การควบคุมของพยาบาลวิชาชีพ

4.3.2 ทำความสะอาด เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายหลังจากการใช้งาน

4.3.3 ส่งและรับสิ่งส่งตรวจจากห้องปฏิบัติการ

4.3.4 ช่วยเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.3.5 ช่วยเหลือผู้ป่วยในการทำกิจวัตรประจำวัน

4.3.6 ไปรับยา เลือด หรือเวชภัณฑ์อื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ จากห้องยา ธนาคารเลือดหรือหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง

4.3.7 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาล เช่น ห้องบัตร เอ็กซเรย์ ห้อง LAB

4.4 เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่

4.4.1 จัดเตรียมเบิกอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน เพื่อความสะดวก

พร้อมใช้งาน

4.4.2 ทำความสะอาดสถานที่ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4.4.3 เก็บรวบรวมและแยกขยะ นำไปทำลายตามชนิดของขยะ

4.4.4 เก็บแยกผ้า รับ – ส่งผ้าซัก

4.4.5 ช่วยเตรียมสารน้ำ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้พร้อมใช้งาน

4.4.6 ช่วยล้างตัวกรองเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ ภายใต้การควบคุมของพยาบาลวิชาชีพ

4.4.7 ช่วยประสานงานกับหน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น การส่งเอกสาร การเดินทาง

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ไม่มี

 <p>เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. ที่กรุงธนใต้ ภายในปี 2020</p>	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 เม.ย 2556	หน้า 3/6
เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม			

6. ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ

6.1 การรับผู้ป่วย

6.1.1 ผู้ป่วยฟอกเลือดถาวร

- ผู้ป่วยรายใหม่ พยาบาลประจำหน่วยไตเทียมรับจองคิว เสนออายุรแพทย์โรคไต นัดผู้ป่วยรายใหม่ มาพบอายุรแพทย์โรคไต เพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ป่วย กรณีที่ไม่สามารถรับฟอกเลือดได้ อายุรแพทย์โรคไต จะออกหนังสือส่งต่อไปรักษาสถานพยาบาลที่รับฟอกเลือด

- ผู้ป่วยรายเก่า พยาบาลแจ้งวัน เวลา ค่าใช้จ่าย สิทธิการรักษา ในการฟอกเลือดครั้งต่อไป

6.1.2 ผู้ป่วยฟอกเลือดฉุกเฉิน พยาบาลรับแจ้งจากแพทย์ผู้ดูแลและจากพยาบาลประจำหอผู้ป่วย

6.1.3 พยาบาล Incharge ตรวจสอบรายชื่อ ข้อมูลและอาการของผู้ป่วยอีกครั้ง และแจ้งบุคลากร

ทางการพยาบาลทราบ เพื่อวางแผนในการปฏิบัติงาน

6.1.4 การให้บริการผู้มาติดต่ออื่น ๆ ได้แก่ การมาจองคิวฟอกเลือด การมาพบแพทย์เพื่อมารับยา การปรึกษาเรื่องโรคไต ให้ติดต่อพยาบาลที่ประจำหน่วยไตเทียมได้ ตามลำดับคิวก่อนหลัง

6.2 เตรียมความพร้อมก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย

6.2.1 พยาบาลตรวจสอบ และเตรียมความพร้อมของสถานที่ น้ำ ไฟ ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยชีวิตและตรวจสอบการทำงานของระบบบำบัดน้ำบริสุทธิ์ตามวิธีปฏิบัติเลขที่ WI-HD01-003 เรื่องการเตรียมน้ำบริสุทธิ์ระบบ Reverse osmosis และวิธีปฏิบัติงานเลขที่ WI-HD01-004 เรื่องการเตรียมเครื่องไตเทียมก่อนใช้งาน

6.2.2 ผู้ช่วยเหลือคนไข้ตรวจสอบเตรียมชุดทำแผล เวชภัณฑ์ ของส่งนึ่งให้พร้อมใช้งาน

6.2.3 กรณีฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ทำ Hemodialysis

6.2.4 พยาบาลจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยา ตามลำดับ ดังนี้

- เตรียมเตียงให้เหมาะสมกับผู้ป่วย

- เตรียมอุปกรณ์เกี่ยวกับการฟอกเลือด โดยในผู้ป่วยที่ใช้ตัวกรองเลือดชุดใหม่ จะเตรียมตามวิธีปฏิบัติงานเลขที่ WI-HD01-005 เรื่องการเตรียมตัวกรองเลือดและสายส่งเลือด (ชุดใหม่) ส่วนในผู้ป่วยที่ใช้ตัวกรองเลือดชุดเก่าและสายส่งเลือดชุดใหม่ จะเตรียมตามวิธีปฏิบัติงานเลขที่ WI-HD01-005

- การเตรียมยาต้านการแข็งตัวของเลือด

- การเตรียมยาชา

- เตรียมอุปกรณ์ช่วยชีวิตตามอาการของผู้ป่วย เช่น ชุดให้ออกซิเจน ชุดดูดเสมหะ

6.2.5 ผู้ช่วยเหลือคนไข้ เตรียมชุดทำแผล และอุปกรณ์แทงเส้นเลือดเพื่อนำเลือดออกมาฟอก

CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. ที่กรุงธนใต้ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 มิ.ย. 2555	หน้า 4/6
เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม			

6.3 การเตรียมผู้ป่วยก่อนทำการฟอกเลือด

6.3.1 พยาบาลประเมินสภาพผู้ป่วยทั่วไป จากสภาพที่เห็นครั้งแรก ข้อมูลการรักษาพยาบาลจากเวชระเบียน และเพิ่มประวัติ ใบ order set hemodialysis ผู้ป่วยกรณีผู้ป่วยนอนพักในโรงพยาบาล เพื่อเตรียมให้การรักษาพยาบาลตามวิธีปฏิบัติงานเลขที่ WI-HD01-002 เรื่อง การดูแลผู้ป่วยก่อนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่ WI-HD01-007 เรื่องการประเมินและบันทึกสภาพผู้ป่วยขณะฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

6.3.2 หลังจากประเมินอาการถ้าพบว่าผู้ป่วยมีปัจจัยเสี่ยงในการรักษาพยาบาล พยาบาลจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น ให้ O₂ ดูดเสมหะ ให้นอนพักและรายงานอายุรแพทย์หรืออายุรแพทย์โรคไต ภายใน 10 นาที เพื่อได้รับการตรวจวินิจฉัยรักษา

6.3.3 ผู้ป่วยฟอกเลือดรายใหม่ พยาบาลซักประวัติและให้ผู้ป่วยหรือญาติเซ็นยินยอมรับการรักษา โดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ตามแบบฟอร์มเอกสาร FM-HD-001 ตรวจสอบสิทธิการรักษาและแจ้งคำรักษาอธิบายผู้ป่วย วิธีการทำ ระยะเวลานัดหมายญาติในการมารับผู้ป่วยกลับเมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการฟอกเลือด

6.4 เข้าสู่วงจรไตเทียม

6.4.1 ผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม พยาบาลจะให้การพยาบาลตามลำดับดังนี้

- เข้าวงจรไตเทียม เพื่อทำการฟอกเลือดตามวิธีปฏิบัติงานเลขที่ WI-HD01-006

เรื่อง การให้บริการฟอกเลือด

- พยาบาลให้ยาแก้ปวดแข็งตัว ตามแผนการรักษาของแพทย์

6.5 การดูแลขณะฟอกเลือด พยาบาลจะต้องเฝ้าระวังการทำงานของเครื่องไตเทียม ระบบบำบัดน้ำบริสุทธิ์ ให้ทำงานได้ตามปกติ ลงบันทึกการดูแลรักษาพยาบาล ในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการผิดปกติ หรือมีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ให้การช่วยเหลือและรายงานอายุรแพทย์โรคไต ให้รับทราบภายใน 10 นาที เพื่อให้การวินิจฉัยรักษา บางรายพยาบาลจะต้องให้ยาเหล็ก หรือ EPO ตามแผนการรักษาของแพทย์

6.6 กรณีผู้ป่วยต้องทำการฟื้นคืนชีพ หรืออยู่ในภาวะวิกฤตอย่างรุนแรง พยาบาล จะให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และรายงานอายุรแพทย์ทันที

6.7 การประสานงานในกรณีที่ผู้ป่วยบางรายจำเป็นต้องวินิจฉัยรักษาเพิ่มเติมจะมีการประสานงาน ดังนี้

6.7.1 การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

6.7.2 การส่งตรวจทางรังสีวิทยา

6.7.3 การจองและขอเลือดให้ผู้ป่วย

6.7.4 การเบิกยาหรือเวชภัณฑ์ให้กับผู้ป่วย

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. ตั้งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 มิ.ย. 2556	หน้า 5/6
เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม			

6.8 ก่อนสิ้นสุดการฟอกเลือด พยาบาลจะต้องหยุดการให้ยากันเลือดแข็งตัว หลังจากนั้นจะเป็นการปลดเข็ม AVF/AVG และทำการห้ามเลือด ส่วนในผู้ป่วยที่มี Double lumen catheter จะต้องทำแผล Double lumen catheter และใส่ Heparin ในสาย catheter ไว้ใช้ในครั้งต่อไป

6.9 การจำหน่ายผู้ป่วยเมื่อสิ้นสุดการฟอกเลือด

6.9.1 พยาบาลประเมินสภาพผู้ป่วยอีกครั้ง ถ้าพบว่ามีปัจจัยเสี่ยงจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น การให้ O₂ ให้รายงานอายุรแพทย์โรคไตภายใน 10 นาที หรือทันทีในภาวะวิกฤต พร้อมลงบันทึกข้อมูลการให้การรักษาพยาบาลให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มนั้น ๆ เช่น แบบฟอร์มการฟอกเลือด

6.9.2 กรณีผู้ป่วยอยู่ในภาวะวิกฤต แพทย์ให้ผู้ป่วยนอนพักในโรงพยาบาล ต้องมีพยาบาลนำส่งด้วยทุกครั้ง และก่อนส่งให้ทำเรื่องการลงทะเบียนรับเป็นผู้ป่วยใน พร้อมส่งเวรเรื่องอาการ การรักษาและสภาพผู้ป่วย กับพยาบาลประจำตึก ก่อนย้ายขึ้นตึก เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม วางแผนการดูแลผู้ป่วยให้ครบถ้วน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแผนการรักษาและดุลยพินิจของแพทย์

6.9.3 กรณีผู้ป่วยนอนรักษาในโรงพยาบาลและส่งมาฟอกเลือด พยาบาลหน่วยไตเทียมต้องโทรส่งเวรข้อมูลการฟอกเลือด สภาพอาการผู้ป่วยขณะฟอกเลือดและหลังฟอกเลือดกับหัวหน้าเวรประจำตึก พร้อมลงบันทึกในเวชระเบียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ พยาบาลประสานงานกับเจ้าหน้าที่เวรเปลมารับผู้ป่วยเพื่อส่งกลับตึก

6.9.4 กรณีที่แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน/สิ้นสุดการฟอกเลือด

- พยาบาลให้คำปรึกษาแนะนำ ตามคู่มือการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
- พยาบาลตรวจสอบการชำระเงินค่ารักษาพยาบาล ของผู้ป่วยทุกครั้ง
- พยาบาลแจ้งวันนัดฟอกเลือดครั้งต่อไปให้ชัดเจน

6.10 ทำความสะอาดเครื่องไตเทียม และอุปกรณ์หลังจากใช้งาน

6.10.1 พยาบาลทำความสะอาดตัวกรองเลือด สายส่งเลือด เครื่องไตเทียม หลังจากสิ้นสุดการให้การพยาบาลผู้ป่วยแต่ละราย

6.10.2 ผู้ช่วยเหลือคนไข้ ทำความสะอาดเตียง เก้าอี้ปรับเอนนอน และล้างอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น ชุดทำแผล

เกณฑ์ชี้วัด

1. ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อหน่วยไตเทียม ไม่น้อยกว่า 80 %
2. อัตราผู้ป่วยที่ไม่ได้รับบริการฟอกเลือดตามนัด = 0

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. พังกรุงธนใต้ ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-001
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 ต.ย. 2558	หน้า 6/6
เรื่อง การให้บริการหน่วยไตเทียม			

7. เอกสารอ้างอิง

7.1 วิธีปฏิบัติงาน

7.1.1 การให้บริการฟอกเลือด	WI-HD01-002
7.1.2 การดูแลระบบเตรียมน้ำบริสุทธิ์ (RO) เพื่อการฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียม	WI-HD01-003
7.1.3 การเตรียมเครื่องไตเทียมก่อนใช้งาน	WI-HD01-004
7.1.4 การเตรียมตัวกรองเลือดและสายส่งเลือด (ชุดใหม่) ส่วนในผู้ป่วยที่ใช้ตัวกรองเลือดชุดเก่าและสายส่งเลือดชุดใหม่	WI-HD01-005
7.1.5 การดูแลผู้ป่วยก่อนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	WI-HD01-007
7.1.6 การประเมินและบันทึกสภาพผู้ป่วยขณะฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียม	WI-HD01-008
7.1.7 การหยุดฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	WI-HD01-015

8. บันทึก

8.1 แบบฟอร์ม

8.1.1 ให้ผู้ป่วยหรือญาติเซ็นยินยอมรับการรักษาโดยการฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียม	FM-HD-001
---	-----------

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

